

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - **Ontwerp van decreet houdende een circusbeleid**
              - **Definitieve goedkeuring**

1. INHOUDELIJK

Op 21 september ll. besliste de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan een vermeld voorontwerp van decreet na advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC). Op 24 september werd het voorontwerp overgemaakt aan de Raad van State met de vraag advies uit te brengen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. De Raad van State bezorgde op 24 oktober 2018 haar advies.

Het advies van de Raad van State

2. ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State formuleerde een advies nr. 64.315/3 op 24 oktober. Hieronder worden de verschillende opmerkingen overlopen (volgens dezelfde volgorde als in het advies) en wordt er aangegeven waar deze aanleiding geven tot aanpassingen. Waar de opmerkingen niet gevolgd worden, wordt daarvoor een argumentatie gegeven.

2.1 Deel “Strekking van het voorontwerp”

Dit onderdeel wijst op de strekking van het advies en het ontwerp van decreet en vereist dus geen verdere opvolging.

2.2 Deel “bevoegdheid van de Raad van State.

In dit onderdeel wijst de Raad van State er op dat zij niet bevoegd is om een advies uit te brengen over de artikelen 28 en 29 aangezien dit om teksten gaat die geen normatieve bepalingen inhouden.

2.3 Deel “Algemene opmerkingen”

- Punt 4.3. van het advies: De Raad van State maakt in het derde lid een opmerking inzake de uitbetaling van het saldo aan de organisaties zoals bedoeld in artikels 11, 12 en 15, respectievelijk de werkplaatsen, de ateliers en het Circuscentrum. De Raad van State wijst op artikel 11, eerste lid van de Wet waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt van 16 juli 1973 (Cultuurpact). Dit artikel bepaalt dat wanneer het gaat om erkende instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op een gehele cultuurgemeenschap, het decreet moet bepalen dat de financiële tegemoetkoming van de overheden gelijktijdig omvat: (1) de subsidiëring van een kern van personeelsleden; (2) de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking; en (3) de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten. De Raad van State vraagt om wat betreft dat derde punt nader te preciseren hoe er wordt rekening gehouden met de werkelijk gepresteerde activiteiten. We verwijzen in dit verband naar het feit dat de organisaties gevat door artikel 22, §2 een subsidieaanvraag moeten indienen en daarover jaarlijks dienen te rapporteren aan

de hand van het werkingsverslag, zoals bedoeld in artikel 22, §2, 3°. Dit werkingsverslag laat toe om een uitspraak te doen over de werkelijk gepresteerde activiteiten en dus het te bepalen saldo. Een verdere precisering in het decreet is dan ook niet noodzakelijk.

Punt 4.4. van het advies: De Raad van State merkt op dat er over gewaakt dient te worden dat via de beheersovereenkomst geen nieuwe subsidievoorwaarden worden ingevoerd, en dat er op toegezien moet worden dat binnen de grenzen wordt gebleven van de regels en de beginselen die de uitoefening van de normatieve functie beheersen en die eraan in de weg staan dat een beheersovereenkomst meer inhoudt dan de praktische concretisering van bepalingen die door de daartoe bij of krachtens de Grondwet aangewezen organen tot stand zijn gebracht. Dat is inderdaad het geval. Via de beheersovereenkomst worden geen bijkomende subsidievoorwaarden ingevoerd. Deze beheersovereenkomst bevat een praktische concretisering van de bepalingen in artikel 15 van het decreet.

2.4 Deel “onderzoek van de tekst”

In punt 5.1, 5.2 en 5.3 stelt de Raad van State zich de vraag op basis van welke motivatie (gezien gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel) de rechtspersonen in kwestie activiteiten moeten hebben “in het Nederlandse taalgebied of in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad”. D.w.z. dat een rechtspersoon met een maatschappelijke zetel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die een instelling is die wegens haar activiteiten behoort tot de Vlaamse gemeenschap maar enkel activiteiten heeft in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad niet in aanmerking zou komen voor subsidiëring.

Het moet inderdaad mogelijk zijn dat een circusorganisatie of -project dat enkel actief is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in aanmerking komt.

In navolging van het advies van de Raad van State werd de tekst van artikel 3, 10° en 12° van het voorontwerp aangepast waardoor zowel rechtspersonen met maatschappelijke zetel in het Nederlandse taalgebied als rechtspersonen met maatschappelijke zetel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in aanmerking komen voor een project- of werkingssubsidie.

Punt 6 van het advies. De Raad van State merkt op dat om vrijgesteld te worden van de aanmeldingsverplichting zoals vermeld in artikel 53, lid 2, a) tot f), van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 men niet enkel moet voldoen aan de sectorspecifieke voorschriften van artikel 53 maar ook aan de algemene voorwaarden van hoofdstuk I (“Gemeenschappelijke bepalingen”), zoals blijkt uit de artikelen 3 en 53, lid 1, van verordening (EU) nr. 651/2014. In navolging van het advies werd artikel 7 derde lid geredigeerd en werd een zesde lid aan het artikel toegevoegd.

Punt 7.1 van het advies. De Raad van State merkt op dat in artikel 8 van het voorontwerp van decreet de ontvankelijkheidsvoorwaarden 6° en 7° geen ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn, maar eerder subsidievoorwaarden. In navolging van het advies van de Raad van State werd artikel 8 opgesplitst in twee paragrafen waarbij een onderscheid is gemaakt tussen ontvankelijkheidscriteria en algemene subsidievoorwaarden.

Punt 7.2. van het advies. De Raad van State merkt op dat de subsidievoorwaarde die er uit bestaat dat de aanvrager “de regels en principes van de democratie” toe te passen te vaag is. Bovendien zit dit ook vervat in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. In het artikel werd deze passage geschrapt uit de voorwaarde. Om gesubsidieerd te worden en te blijven dient de aanvrager dus het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens en de regelgeving over het welzijn van dieren toe te passen in de werking;

Punt 8.1. van het advies:

De Raad van State stelt dat in artikel 10, § 4, van het voorontwerp elke aanvrager van werkingssubsidies vermeld in de artikelen 11 en 12 gehoord wordt door de beoordelingscommissie over het ingediende aanvraagdossier. De Raad van State vraagt waarom deze hoorplicht niet geldt ten aanzien van de aanvragers van projectsubsidies vermeld in de artikelen 13 en 14 van het

voorontwerp.

De Raad van State is akkoord met de voorafgaande toelichting namelijk dat de hoorzitting wordt verplicht toegepast voor wat betreft de structurele subsidies van de werkplaatsen en de circusateliërs omdat die een hele werking omvatten en telkens voor een periode van 5 jaar worden toegekend. Projecten zijn daarentegen kleinschaliger, van een kleinere budgettaire omvang, en jaarlijks aan te vragen. Gelet op het mogelijk aantal dossiers is het weinig opportuun om de verplichte hoorzitting ook voor de projectdossiers als een verplichting in te schrijven in het decreet.

De Raad van State stelt eveneens dat indien er geen andere verantwoording voorhanden is voor het verschil in behandeling tussen de aanvragers van werkingssubsidies vermeld in de artikelen 11 en 12 van het voorontwerp en, anderzijds, de aanvragers van de werkingssubsidie vermeld in artikel 15 van het voorontwerp er ook voor deze laatste categorie een hoorplicht moet worden voorzien.

Conform de gelijkshakeling van procedures voor de Vlaamse steunpunten wordt er voor het Circuscentrum ook geen hoorplicht voorzien. De commissie kan een aanvrager steeds uitnodigen voor een toelichting over het ingediende dossier.

Punt 8.2. van het advies: De Raad van State merkt op dat in de memorie van toelichting moet worden verduidelijkt dat in toepassing van artikel 10, §4 er enkel een hoorzitting zal plaatsvinden voor het uitbrengen van een preadvies. Dit werd in de memorie van toelichting aangepast.

Punt 9.1. van het advies: De Raad van State raadt aan om aan de verantwoording bij artikel 12,§1, tweede lid inzake het invoeren van een ondergrens van 10 000 deelnemersuren bij circusateliërs, zoals neergeschreven in de nota aan de Vlaamse Regering ook moet worden opgenomen in de memorie van toelichting. De opmerking wordt gevolgd, de tekst werd toegevoegd aan de memorie van toelichting.

Punt 9.2. van het advies: De Raad van State merkt op dat het voor circusateliërs die minder dan 10 000 deelnemersuren realiseren moet mogelijk blijven om een aanvraag voor structurele subsidies in te dienen in het decreet jeugd en kinderrechtenbeleid van 20 januari 2012.

Deze opmerking wordt niet gevolgd. Het is immers de bedoeling dat circusateliërs zich voor structurele ondersteuning volledig richten op het circusdecreet en dan ook op basis van deze regelgeving worden beoordeeld. Het is daarom uitdrukkelijk de bedoeling om de structurele ondersteuning van circusateliërs uit het decreet jeugd -en kinderrechtenbeleid te halen gelet op het bestaan van het circusdecreet. Kleinschalige circusateliërs kunnen, omwille van de noodzakelijke fijnmazigheid van het landschap, onveranderd intekenen voor projectondersteuning op andere decreten, waaronder de projectregeling voorzien in het decreet jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Punt 10. van het advies: Uit de artikelen 13, tweede lid, en 20, tweede lid, van het voorontwerp vloeit voort dat circusateliërs niet in aanmerking komen voor projectsubsidies voor de creatie en spreiding van circuskunstproducties en voor internationale reiskosten. De Raad van State vraagt hoe in het licht hiervan kan worden verantwoord dat zij niet in aanmerking komen voor de voormelde subsidies. Circusateliërs kunnen ook producties kunnen maken en daar eventueel mee kunnen reizen. Deze keuzes én bijhorende kosten kunnen de circusateliërs en de –werkplaatsen voorzien in hun beleidsnota en structurele subsidievraag. Voor de Raad van State is het verschil in behandeling die de ontworpen regeling doet ontstaan, hiermee verantwoord.

Punt 11. van het advies. De Raad van State merkt op dat er een bijkomende verantwoording moet zijn voor het gegeven dat er slechts één circuscentrum kan worden gesubsidieerd, terwijl meerdere organisaties een aanvraag kunnen indienen. Om versnippering tegen te gaan is het uitdrukkelijk de bedoeling om de middelen bij een organisatie te centraliseren die de sector ondersteunt. Het is niet efficiënt om de middelen over meerdere organisaties te spreiden. Deze motivatie werd opgenomen in de memorie van toelichting.

Aanvullend merkt de Raad van State in punt 11 ook op dat artikel 18 derde lid van het voorontwerp er niet mag toe leiden dat een organisatie verder subsidie blijft ontvangen zonder dat andere kandidaat-organisaties de kans hebben gekregen om een aanvraag in te dienen. Artikel 18, tweede en derde lid is uitsluitend van toepassing indien er geen overeenkomst is gesloten met de voorheen gesubsidieerde organisatie of met een nieuwe aanvrager. Deze bepaling verhindert dus niet dat andere organisaties de kans krijgen om een aanvraag in te dienen voor een nieuwe beleidsperiode.

Punt 12. van het advies: De Raad van State merkt op dat uit de huidige formulering van artikel 23 eerste lid de indruk wordt gewekt dat ook bij de beoordeling van de beleidsnota van de organisatie vermeld in artikel 15 er een preadvies wordt geformuleerd. Dat is inderdaad niet het geval. Artikel 23 van het ontwerp van decreet en de memorie werden aangepast.

Punt 13. van het advies: In navolging van het advies wordt in artikel 22 §2 tweede lid verduidelijkt dat de datum van de indiening van de verslagen die door de Vlaamse Regering wordt bepaald, het artikel 22, §2 eerste lid , 3° van het voorontwerp betreft.

Punt 14. Van het advies: in navolging van de Raad van State wordt in artikel 24, §2 van het voorontwerp gepreciseerd dat de machtiging aan de Vlaamse Regering om de data te bepalen voor het indienen van een aanvraagdossier enkel betrekking heeft op de artikels 19 en 20 van het voorontwerp. Artikel 24 van het ontwerp decreet en de memorie werden aangepast.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Geen wijzigingen ten opzichte van de tweede principiële goedkeuring.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Geen wijzigingen ten opzichte van de tweede principiële goedkeuring.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Geen wijzigingen ten opzichte van de tweede principiële goedkeuring.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Geen wijzigingen ten opzichte van de tweede principiële goedkeuring.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet houdende een Circusbeleid en aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

Sven GATZ

Bijlagen:

- het goed te keuren ontwerp van decreet en de aangepaste memorie van toelichting
- het advies van de Raad van State